

UNA INTERVENCIÓ PRIMERENCA
EN LES DIFERÈNCIES
D'APRENTATGE

Ricardo Esas
FUNDACIÓN | NATURA BISSÉ

Formació 2024

Dislèxia

Ricardo Enns
FUNDACIÓN | NATURA BISSÉ

Què és el que té el meu fill?

Simptomatologia

Què és això de la dislèxia?

Concepte

Com es detecta?

Què ha de fer l'escola?

Adaptacions i recursos

Què he de fer a casa?

Què fer i què no fer

Què passa amb les emocions?

Questionari

La dislèxia és un trastorn de lectoescriptura on també hi ha problemes de visoespacialitat, desorientació esquerra dreta i lateralitat creuada.

Vertader o fals

Nomena 3 símptomes de la dislèxia

La dislèxia es cura

Vertader o fals

En la dislèxia costen les seqüències verbals automàtiques

L'habilitat fonamental per desenvolupar la lectoescriptura és...

L' articulació dels fonemes

La consciència fonològica

La denominació de lletres

Dos aspectes molt importants a treballar en nens/nenes de primer cicle amb dislèxia...

Consciència fonològica i correspondència grafema-fonema

Orientació espacial i visual

Ortografia

Què és el que té el meu fill?

Simptomatologia

Anamnesi

Carlos

Infant de 8 anys, de 3r de primària a l' escola XXX. Els pares expliquen que durant el confinament han vist moltes dificultats en la lectura i escriptura.

Des de petit mostrava dificultats, però darrerament s'han evidenciat més.

Respecte al seu desenvolupament, va tenir cert retard en l' adquisició del llenguatge i li han costat alguns sons com la r i la s.

Abans del confinament li van dir que tenia lateralitat creuada i està pendent d'una visita a l'optometrista.

La lectura és molt lenta, so a so i confon fonemes. Quan escriu omet grafies. Des de petit girava les lletres. Li costa molt la comprensió lectora. Encara no sap l'abecedari ni els mesos de l'any.

En general Carlos no entén el que escriu. Té una cal·ligrafia irregular.

Les matemàtiques li agraden. Li costa l'escriptura i lectura de nombres de tres xifres. Entén el concepte de suma i resta, entén les quantitats i fa correctament la resolució de problemes.

En les rutines diàries, els pares han de recordar-li i estar a sobre. Perd o no recorda on deixa objectes personals o material escolar. És poc hàbil, li costa retallar.

Abans era més nerviós, mogut, necessita sortir a córrer pel jardí.

Acudeix a extraescolars d'art, que és molt bo en aquest àmbit, molt creatiu.

Carlos és molt agradable amb la resta de nens i nenes, però es mostra insegur en alguns moments. Socialment és tímid.

SIMPTOMES D'ALERTA

Els signes de la dislèxia són...

SÍMPTOMES PRINCIPALS

Alentiment lector

Dificultats a la precisió lectora

Faltes d'ortografia

Possible afectació en comprensió lectora

SÍMPTOMES ASSOCIATS

Dificultats en l'aprenentatge de les taules de multiplicar, mesos de l'any, abc...
(SVA)

Dificultats en els fets numèrics

Dificultat en l'accés al lèxic/etiquetatge verbal (trobar la paraula)

SÍNTOMAS DE ALERTA

Precursors de la lectura

Conciència fonològica

Velocitat de la denominació

SIMPTOMES D'ALERTA

Educació infantil:

Conciència fonològica
Denominació: colors,
formes...
SVA: dies de la setmana
Aprentatge de les
lletres

Educació primària:

Mecànica lectora amb errors
Comprensió lectora
preservada
Ortografia: natural i arbitrària
Signes de puntuació
SVA

Educació secundària:

Velocitat lectora (bona
precisió)
Possible repercusió en la
comprensió lectora
Ortografia arbitrària
Ús dels signes de puntuació
Lèxic: evocació paraules
SVA

Edat adulta:

Errors ortogràfics
Velocitat lectora
Possible
presència de
simptomatologia
afectiva

SÍMPTOMES D' ALERTA

Tipus d' errors en lectura

Fallades en ruta fonològica	Fallades en ruta lèxica
<ul style="list-style-type: none">- Omissió/no lectura- Vacil·lació- Substitució- Addició- Rotació- Inversió- Rectificació	<ul style="list-style-type: none">- Lectura sil·làbica sense errors- Substitució de paraula- Tilde errònia- (consciència suprasegmental)

SÍMPTOMES D' ALERTA

Exemples de lectura

3r primaria

2n ESO

Adult (24 anys)

SÍMPTOMES D' ALERTA

Tipus d' errors en escriptura

Fallades en ruta fonològica : ortografia natural	Fallades en ruta lèxica : ortografia arbitrària
<ul style="list-style-type: none">- Omissió/no identificació- Unió/fragmentació incorrecta- Substitució de lletra, síl·laba o paraula- Addició de lletra, síl·laba o paraula- Rotació de lletra- Inversió de lletra o síl·laba	<ul style="list-style-type: none">- Accentuació- Error d'ortografia arbitrària o reglada (Substitució de consonant b-v, j-g, r-rr, y-ll,..)- Omissió lletra muda

SÍMPTOMES D' ALERTA

Carlos

2n primària

la girafa es a marilla
me gusta la Plalla en verano
essa es una estada Pelucella
de invierno

SÍMPTOMES D' ALERTA

Exemples d' escriptura

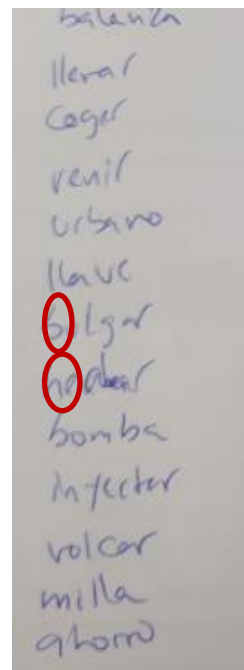
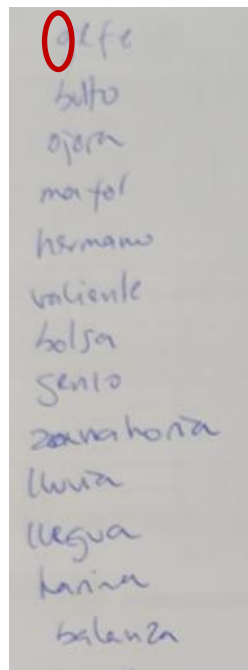
2n ESO

Hoy por la mañana, me he ido al colegio.
Ha primera hora de la mañana tenía castellano
y matemáticas, ha sido aburridísimo. Ha segunda
hora, he tenido informática y sociales. Se me
acaban las dos horas se me en pasadas balando. De
1:00 de la tarde esta los 2:00 enos
tenido estudio, que es una ora para
hacer los deberes.

SÍMPTOMES D' ALERTA

Exemple d' escriptura

Adult (41 anys)

La simptomatologia de la dislèxia evoluciona?

Ortografia natural

Lectura (precisió)

Lectura (velocitat)

Ortografia arbitrària

Comprensió

Edat

Què és el que té el meu fill?

Simptomatologia

Què és això de la dislèxia?

Concepte

Com es detecta?

Què ha de fer l'escola?

Adaptacions i recursos

Què he de fer a casa?

Què fer i què no fer

Què passa amb les emocions?

Què és això de la dislèxia?

Concepte

Definició

Tria la verdadera...

1. La dislèxia és un trastorn del neurodesenvolupament que afecta l'orientació espacial, desorientació esquerra/dreta i dificultats en lectoescriptura.
2. La dislèxia és un trastorn del neurodesenvolupament de base genètica. Es caracteritza per una discrepància entre el coeficient intel·lectual i el rendiment en lectoescriptura.
3. La dislèxia és un trastorn hereditari, tot i que es pot veure influït per l'estil d'ensenyament. Es caracteritza per dificultats en la coordinació i en la lectoescriptura.

CONCEPTE

Definició i prevalença

- Trastorn del neurodesenvolupament que genera una dificultat "inesperada" per a l'aprenentatge de la lectoescriptura.
- Inesperada:
 - Escolarització normal
 - Intel·ligència normal
 - No dèficits sensorials
 - És el trastorn específic de l'aprenentatge més freqüent i millor estudiat
 - Prevalença 5 - 17 % nens en edat escolar als EUA (Stanovich, 1986)
 - Afecta per igual tots dos sexes (Wadsworth 1992 ; S.Shaywitz 2003; Siegel 2005; Siegel 2010)

CONCEPTE

És hereditària?

- ✓ Trastorn familiar i hereditari
- ✓ 30-50% nens dislèxics → Progenitor dislèxic
 - 40% dels germans presenten en major o menor grau el mateix trastorn

Per què apareix?

- ✓ Causes genètiques
- ✓ Factors ambientals

Etiologia multifactorial

CONCEPTE

Què NO és la dislèxia?

- Lateralitat creuada
- Optometria
- Excepcionalitat creativa
- Major intel·ligència
- Desorientació esquerra/dreta
- Absència de gateig

Revista de Logopedia, Foniatria y Audiología (2016) 36, 85-100

ELSEVIER

REVISIÓN

Eficacia de las intervenciones para el tratamiento de la dislexia: una revisión

Juan C. Ripoll Salceda^{a,b,✱} y Gerardo Aguado Alonso^{a,b,c}

^a Colegio Santa María la Real, Sarriguren, Navarra, España

^b Universidad de Navarra, Pamplona, España

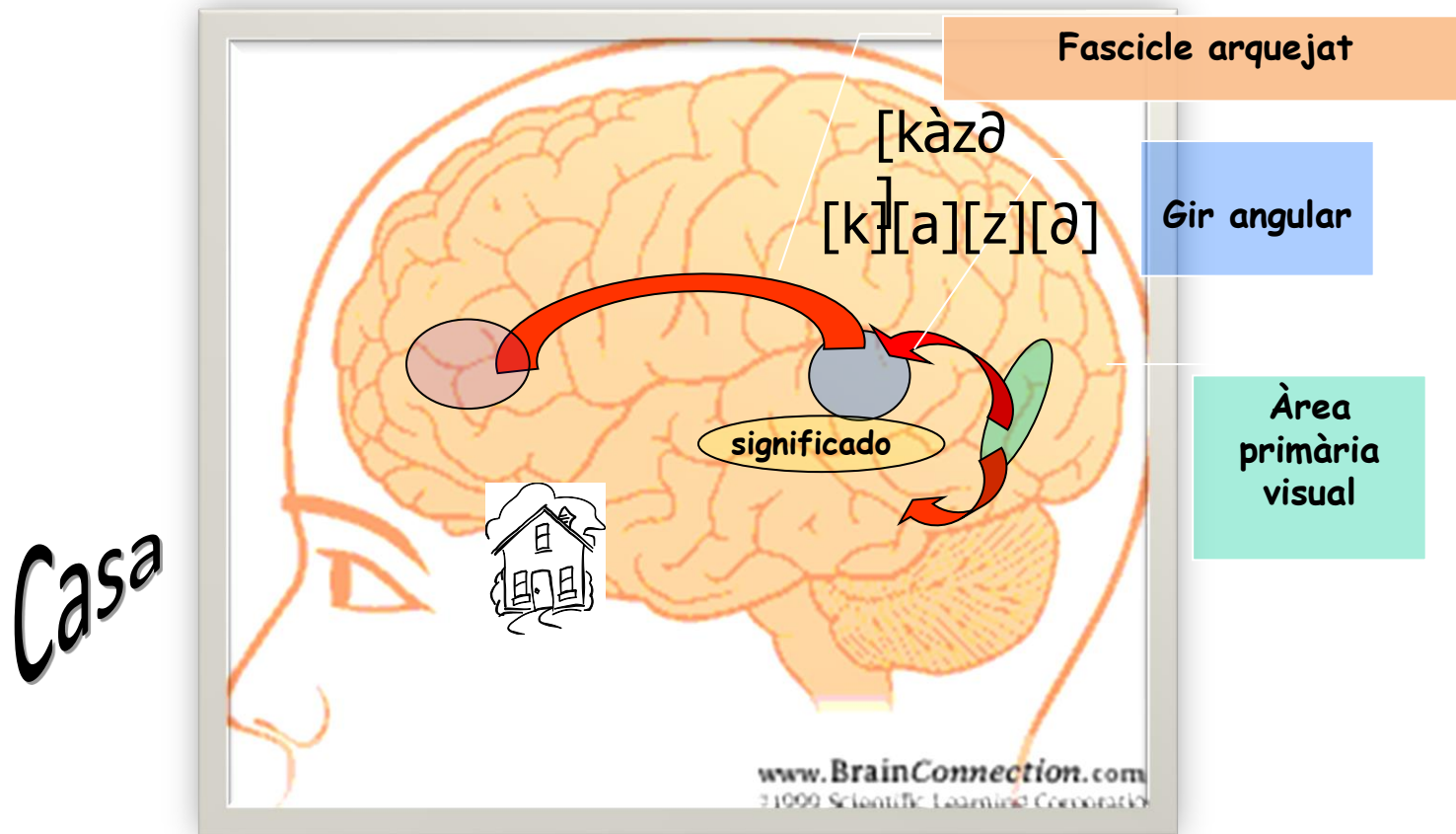
^c Centro Huarte de San Juan, Pamplona, España

Recibido el 31 de mayo de 2015; aceptado el 5 de noviembre de 2015

Disponible en Internet el 14 de enero de 2016

Per què apareix?

o Ruta fonològica

o Ruta Fonològica

Primers estadis de l' aprenentatge lector

Adults en paraules poc freqüents o paraules d' un altre idioma

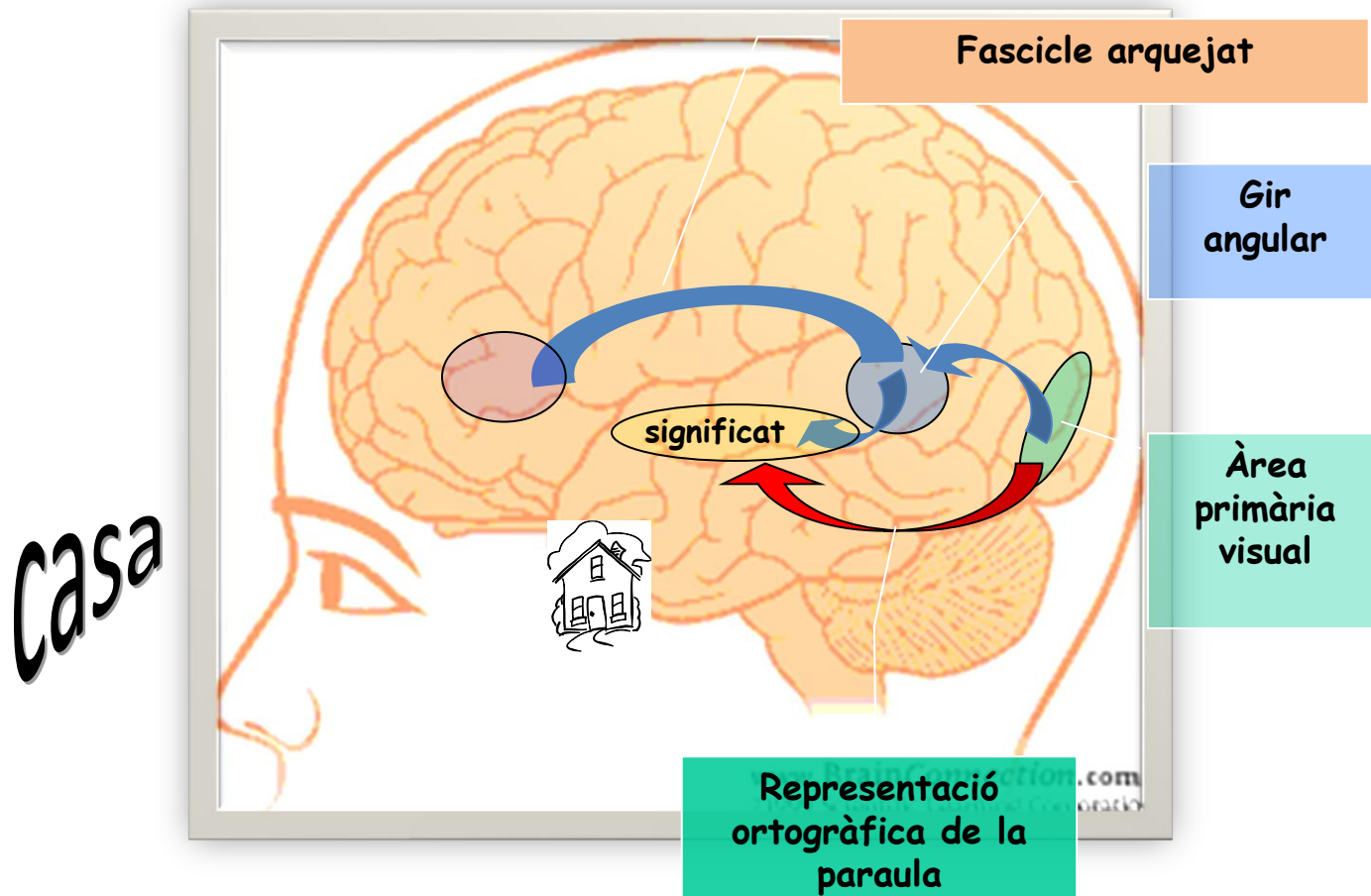
Lenta i costosa

Ens requereix esforç cognitiu

Requereix l' habilitat de segmentar sons: CF

o Ruta lèxica

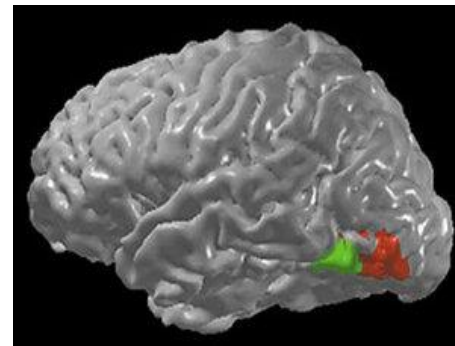
o Ruta lèxica

S' adquireix als 8-9 anys aprox.

Lectures «en diagonal»

Adquisició de l'ortografia (procés passiu).

Ràpida i funcional

Una pràctica

- Llegeix les següents pseudoparaules
- Cronometra el temps i anota'l

6 intents

Pseudoparaules

posco	tingo	lena	naba	mofina
sono	corino	sapi	sutro	crofi
dela	bove	froda	nol	daas

Anàlisi: què ha passat?

- Cada vegada

+ ràpid

- errors

Quina via hem utilitzat a l'inici?
I en acabar?

Hem creat representacions ortogràfiques de
les paraules

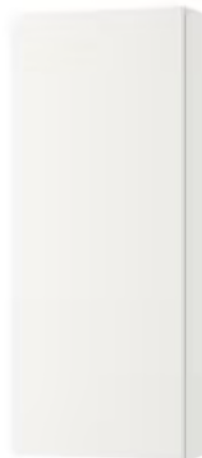
REpte: AMB QUINA RUTA LLEGEIXES?

SONGESAND

Armario, 120x60x191 cm

169€

GODMORGON

Armario pared&1 puerta, 40x14x96 cm

49€

BAGGEBO

Armario con puerta, 50x30x80 cm

19€

NYSJÖN

Armario alto, 30x190 cm

49€

REpte: AMB QUINA RUTA LLEGEIXES?

tällä tunnilla käsittää
oppimishäiriöitä

Aquesta xerrada és sobre trastorns de l'aprenentatge

Exemples

Ruta fonològica:

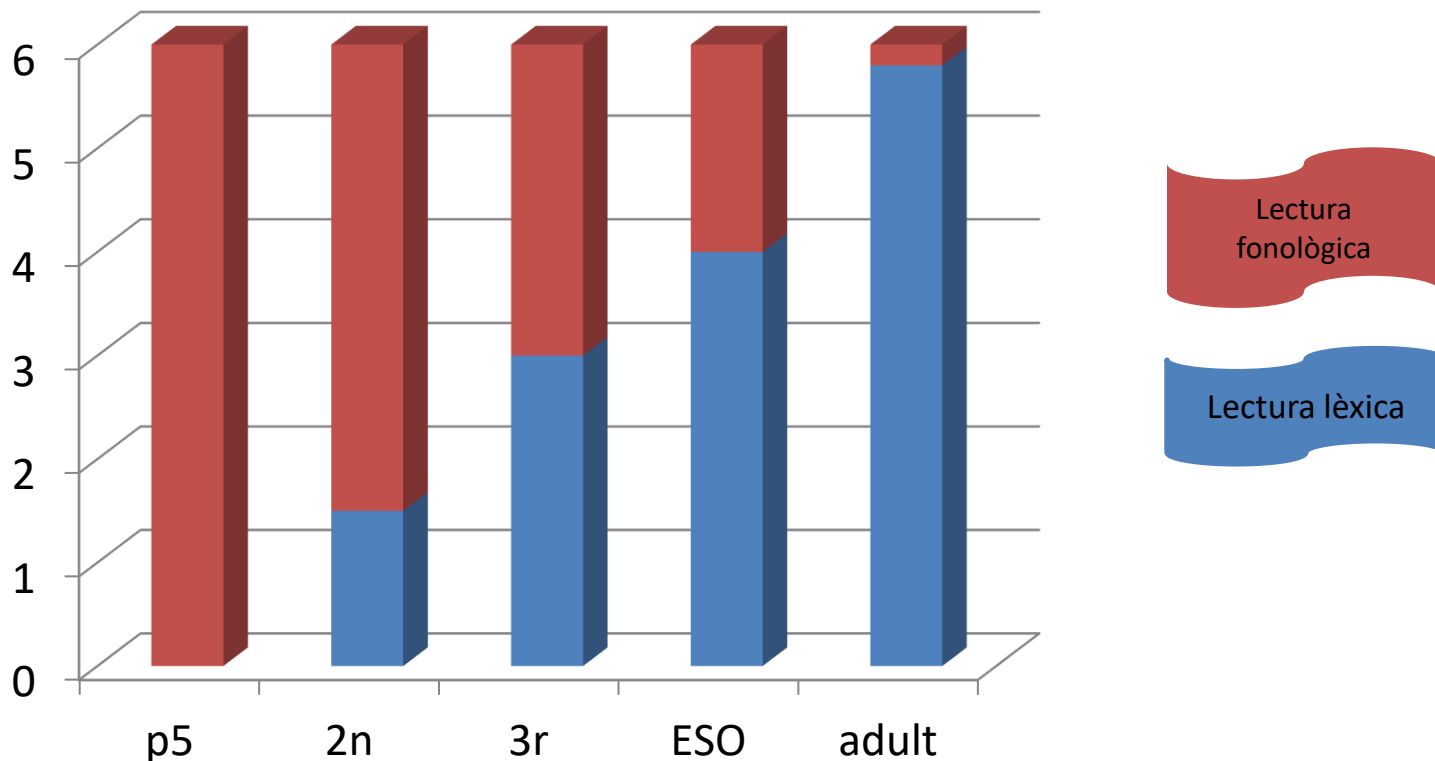
Teglo ul atidro de una orvenradla itnlsia, no ibmotra el adsen en el que las ateirs epsen ermiats, al uizna Isoa ipormtnate es que la corirea y la etliba ateir esgen espritos en la pisocon concreta. El roste paudin estor teatolmntia mal y nua posdar lorele sin boprelams. Esto es puquer no lemoes cada ateir por si masim prao la lalabra es un doto.

Ruta lèxica:

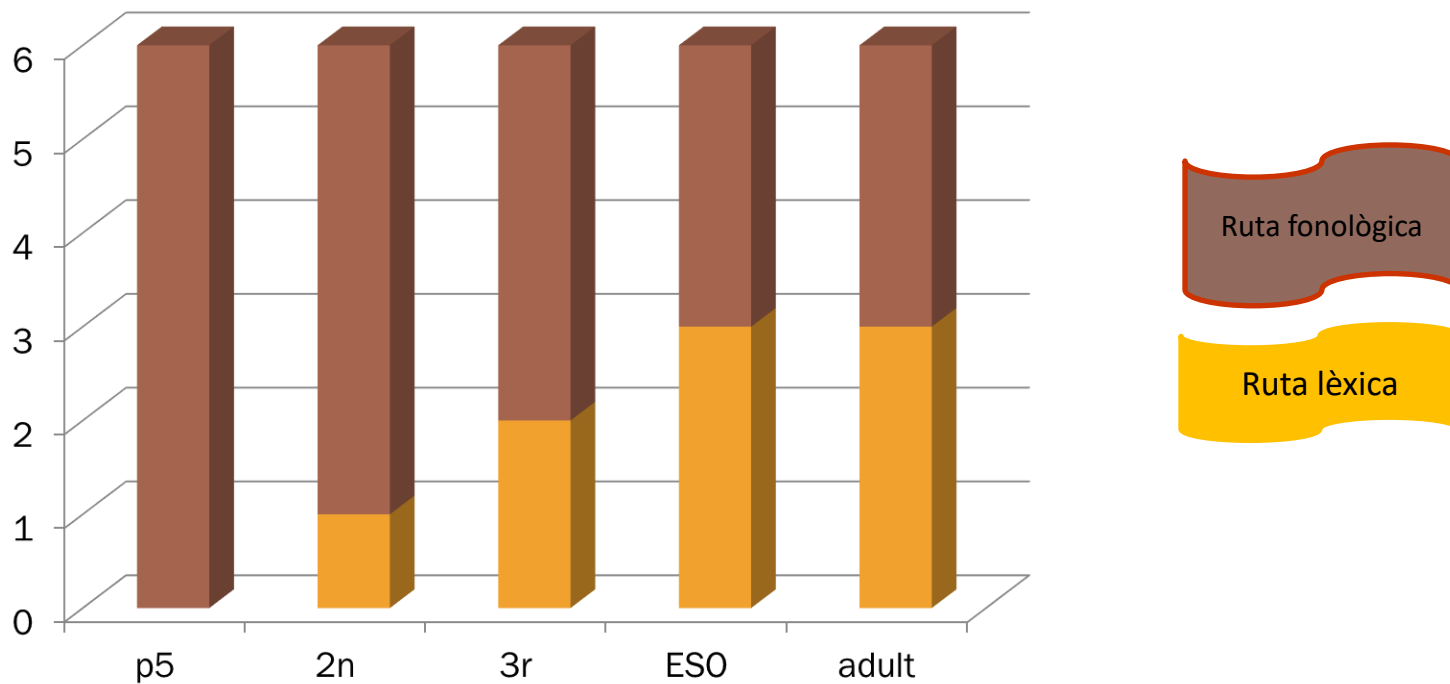
Sgeun un etsduio de una uivenrsdiad ignlsea, no ipmotra el odren en el que las ltears etsan ersciats, la uicna csoa ipormtnate es que la pmrirea y la utlima ltera esten ecsritas en la psiocion cochrtea. El rsteo peuden estar ttaolmntee mal y aun pordas lerelo sin pobrleams. Esto es pquire no lemeos cada ltera por si msima preo la paalbra es un tdo.

Evolució de cada ruta en el normo lector

Evolució de cada via en la dislèxia

Què és la comorbiditat?

Coexistència de dos o més trastorns:

TDAH 25-40%

Discalcúlia 40%

TDL 51%

Què és el que té el meu fill?

Simptomatologia

Què és això de la dislèxia?

Concepte

Com es detecta?

¿Què ha de fer l'escola?

Adaptacions i recursos

¿Què he de fer a casa?

Què fer i què no fer

Què passa amb les emocions?

Com es detecta?

Com es detecta?

Eines de detecció (no diagnòstic)

Prodislex: Protocol de detecció i actuació (d'infantil a batxillerat i graus)

Creat per Disfam y UIB

Dissenyat per a àmbit educatiu

<https://disfam.org/prodislex/>

Fundació Vedrunes

Protocol P5 de detecció de dislèxia
fundaciovedrunes/investigació

Com es detecta?

Detecció

Els signes de la dislèxia són (tria els vertaders)...

Enlentiment lector i dificultats en la precisió lectora

Faltes d'ortografia

Desorientació esquerra/dreta

Dificultats en l'aprenentatge de les taules de multiplicar, mesos de l'any, abc.. (SVA)

1. Rotació, omissió, substitució de lletres o números
2. Disgrafia
3. Dificultats en els fets numèrics
4. Possible afectació en comprensió lectora
5. Afectació en la motricitat fina
6. Dificultat en accés al lèxic/etiquetatge verbal (trobar la paraula)

Què és el que té el meu fill?

Simptomatologia

Què és això de la dislèxia?

Concepte

Com es detecta?

Què ha de fer l'escola?

Adaptacions i recursos

Què he de fer a casa?

Què fer i què no fer

Què passa amb les emocions?

Què ha de fer l'escola?

Adaptacions i recursos

ADAPTACIONS I RECURSOS

Mesures universals

ADAPTACIONES I RECURSOS

Mesures universals

Per què realitzar-les?

Reflexions...

ADAPTACIONES I RECURSOS

ADAPTACIONS I RECURSOS

Intervenció a l'aula

En funció de les dificultats del nostre alumne, hem d'elaborar les adaptacions individualitzades.

¡¡RECORDA!!

- 1º Identificar dificultats
- 2º Fes-te la pregunta:
en què l'afectarà aquesta dificultat?
- 3º Com ho puc adaptar?

ADAPTACIONS I RECURSOS

El nostre cas Carlos...

Presenta dificultats en:

Velocitat i mecànica lectora

Comprensió lectora

Ortografia

Expressió escrita

- Com treballaries cada dificultat?
- (aula o de forma individual)
- Quina adaptació faries per a cada dificultat?

Abans de res...psicoeducació

Material recomanat

- Pel·lícula “Estrellas en la tierra”
- Documental: “Palabras al viento”
- Llibres:
 - “Mi amiga tiene dislexia”. Amanda Doering. Ed. Latinbooks International
 - “Me cuesta leer”. Lydia Arroyo. Ed. Salvatella

Vídeos recomanats sobre la diversitat

- For the birds- Pixar
- Por cuatro esquinitas de nada- Ruillier

Vídeo recomanat sobre l' acceptació

La oveja esquilada- Pixar

ADAPTACIONS I RECURSOS

Velocitat lectora i precisió

Intervenció amb l'infant

Consciència fonològica (edat < 8 anys)

Adaptacions

ADAPTACIONS I RECURSOS

Què és la CF?

Exemples de links

- Eguenia Romero (caste)
<https://www.maestrosdeaudicionylenguaje.com/tag/conciencia-fonologica/>
- Youtube
 - Rimes
 - Paraules que comencen per...
- IG
 - Neuroeduca
 - Neuro.rial
 - Ideasparaprofes

Exemples d'eixos

- Rimes
- Paraules que comencen/ acaben/ contenen per X so
- Fusió/ segmentació (sil.làbica i fonèmica)
- Comptar sons (cuc)
- Classificar dibuixos per sons (dibuixos que comencen/acaben/ continguin mateix so)
- Substituir sons

ADAPTACIONS I RECURSOS

Velocitat lectora i precisió

Intervenció amb l'infant

Adaptacions

Consciència fonològica (edat < 8 anys)
Correspondència grafema-fonema

ADAPTACIONS I RECURSOS

Què és la correspondència g-f?

Exemples de links

- Llegir en un click (Cuetos)

- Live Worksheets (l-e)

- App:

- Aprèn a lletrejar i escriure

Exemples d'exercicis

- Omplir espais
- Amanides de lletres/síl·labes
- Relacionar dibuix amb lletres escrites
- Escriure

ADAPTACIONES I RECURSOS

Correspondència grafema-fonema

[Live worksheets](#) > [español \(o castellano\)](#) > [Lectoescritura](#)

Fichas interactivas de Lectoescritura

Idioma: español (o castellano) Asignatura: Lectoescritura

- español (o castellano)
 - Lectoescritura
 - Abecedario
 - Alfabetización
 - Alimentos
 - Animales
 - Comprensión auditiva
 - Comprensión de palabras
 - Comprensión lectora
 - Conciencia fonológica
 - Conciencia silábica
 - Discriminación de grafemas
 - Discriminación fonética
 - Discriminación visual
 - Expresión oral
 - Fonemas
 - Formar palabras
 - Frases
 - Grafemas
 - Grafomotricidad
 - Identificar fonemas
 - Identificar letras
 - Identificar palabras
 - Identificar vocales
 - Iniciación a la lectura
 - La familia
 - La primavera
 - Las vocales
 - Lecto-escritura
 - Lectura
 - Lectura comprensiva
 - Lectura de palabras
 - Lectura silábica
 - Letra inicial
 - Letras
 - Los nombres
 - Nombres
 - Nombres propios
 - Onomatopeyas
 - Oraciones
 - Ordenar frases
 - Ordenar palabras
 - Ortografía
 - Palabras

Ordena las sílabas y forma palabras
Curso/nivel: Primaria
por Martascal

Repaso de las vocales
Curso/nivel: Educación Infantil
por jrodalv613

Ordenar resultados:
Más populares primero

Cada animal a su nombre

GATO	
OSO	
TORO	
MONO	
VACA	
PATO	
GALLO	
LORO	
LOBO	
RANA	
SAPO	
FOCA	

Nombres de animales en mayúsculas 2.
Curso/nivel: Educación Infantil
por DdGj

Vocales
Curso/nivel: infantil
por IINMAAA

Lectura 3 sin palabras por sílabas (mayúsculas)
Curso/nivel: 5 AÑOS

Lectura 2 con palabras por sílabas (mayúscula)
Curso/nivel: 5 AÑOS

ADAPTACIONS I RECURSOS

Velocitat lectora i precisió

Intervenció amb l'infant

Consciència fonològica (edat < 8 anys)
Correspondència grafema-fonema
Fitxes de lectura ràpida
Programes informàtics
(Glifing, Binding, Dyetective you)

Adaptacions

No fer-lo llegir en públic
Adaptar el format idoni Letra 14 punts
Pal sec
No cursiva
En majors o dislèxies greus ús d' eines tecnològiques: lectors de veu (clarochrome, Lectura en veu alta, ClaroRead) i audiollibres (storytell/ amazon).

LECTURA DE PARAULES FREQUENTS EN VEU ALTA
NIVELL 2

FITXA N°10 CATALÀ

NOM: _____

cuca
avui
copa
grua
torta
fosc
pruna
figa
gota
llet
brillar
bloc
drap
riu
cua

TEMPS EN SEGONS:

1. Dimarts: 2. Dimecres: 3. Dijous:
4. Divendres: 5. Dissabte: 6. Diumenge:
7. Diluns:

ADAPTACIONS I RECURSOS

Eines tecnològiques

ADAPTACIONES I RECURSOS

Lectura- ClaroChrome

The image shows a Chrome browser window with the address bar at 's/claroreadchrome/welcome.php'. The browser's toolbar includes various icons, with the extension icon circled in red. Below the browser, the 'chrome web store' interface is visible, showing the 'ClaroRead Chrome' extension page. The page includes a star icon, the text 'ClaroRead Chrome', and 'Ofrecido por: Claro Software'. It also displays a 5-star rating with 71 reviews, an 'Accesibilidad' (Accessibility) label, and '100.000+ usuarios' (100,000+ users). A blue button labeled 'Comprobando...' (Checking...) is located on the right side of the page.

You now have the ClaroRead Chrome Extension in your browser. You can use it to **read back web pages, PDF files, and Google Docs files**. If you have the Premium version you can also capture text from the screen!

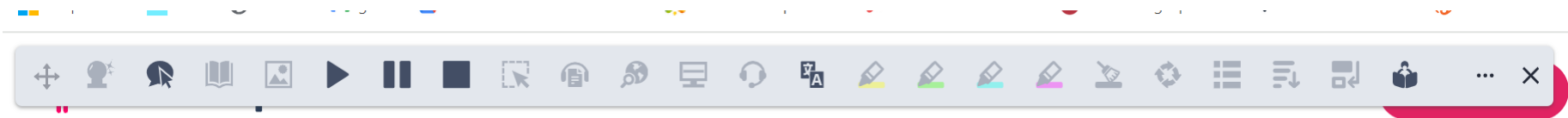
Here is ClaroRead Chrome's icon in Chrome:

Puede
Leer
Con
Comunicarse con aplicaciones nativas cooperativas

Añadir extensión Cancelar

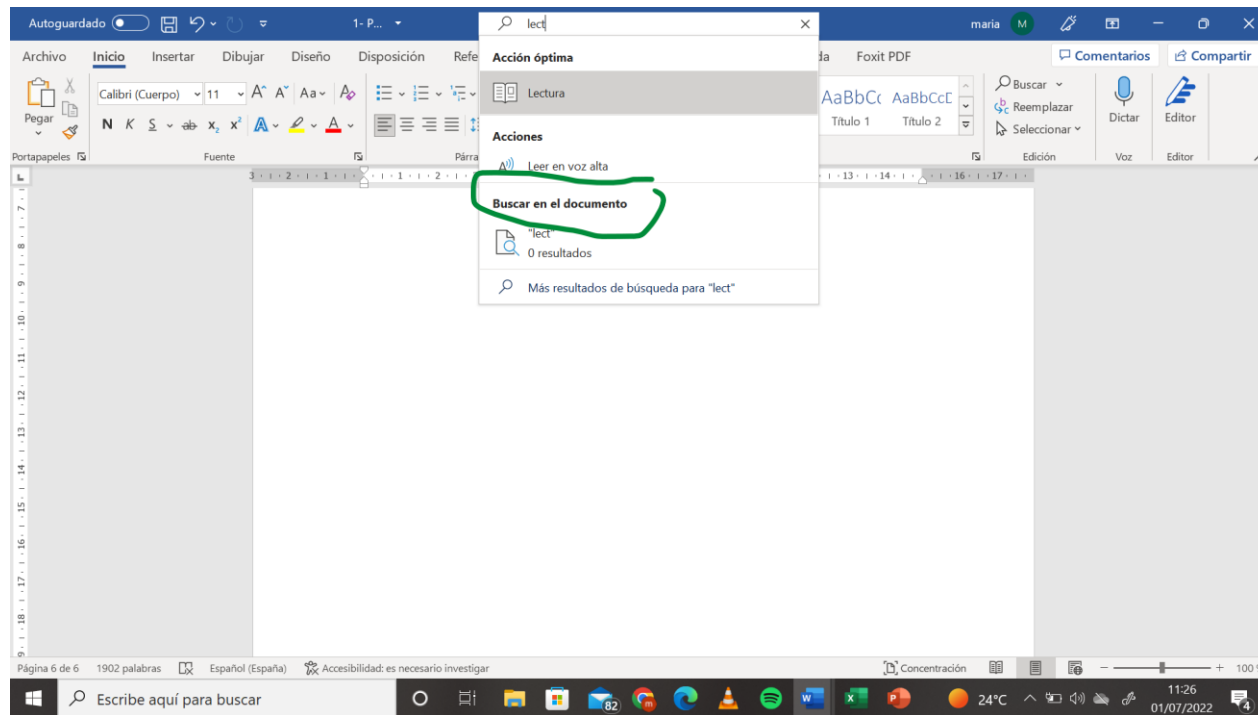
ADAPTACIONES I RECURSOS

Lectura- Read&Write

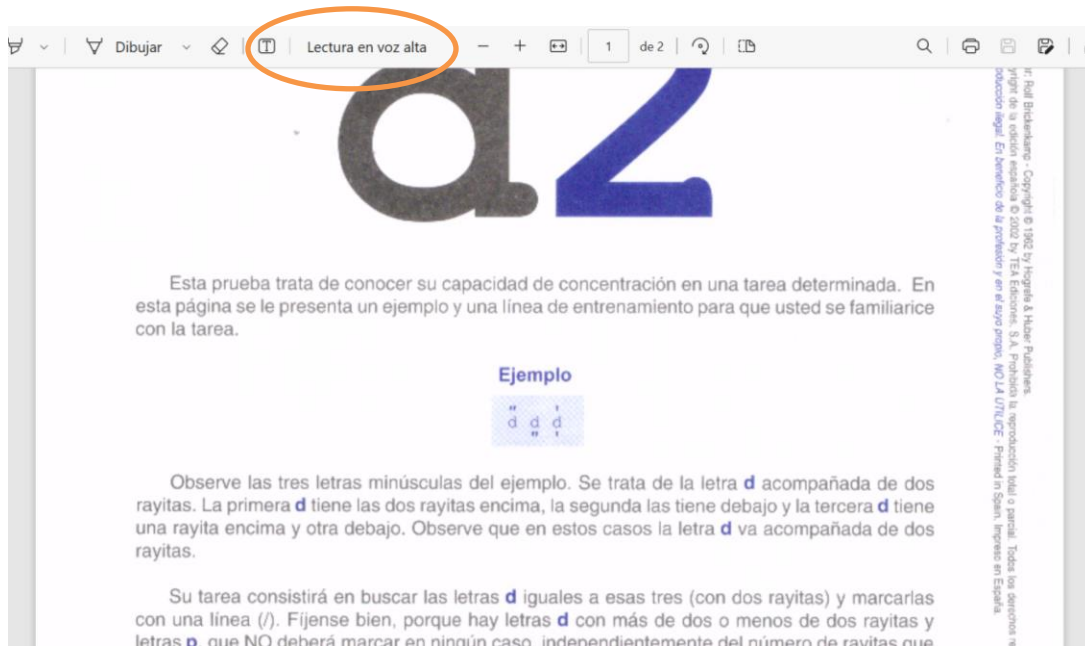
ADAPTACIONES I RECURSOS

Lectura – lectura en voz alta Word 2010

ADAPTACIONES I RECURSOS

PDF

The image shows a PDF viewer interface. At the top, a toolbar contains several icons. The icon for 'Lectura en voz alta' (Read Aloud) is circled in orange. Below the toolbar, the main content area displays a large graphic of the letters 'd' and '2'. The 'd' is black and the '2' is blue. Below the graphic, there is a paragraph of text in Spanish: 'Esta prueba trata de conocer su capacidad de concentración en una tarea determinada. En esta página se le presenta un ejemplo y una línea de entrenamiento para que usted se familiarice con la tarea.' Below this text is a section titled 'Ejemplo' which shows three lowercase 'd' characters with different dot patterns: the first has two dots above it, the second has two dots below it, and the third has one dot above and one below it. Below the example, there is another paragraph: 'Observe las tres letras minúsculas del ejemplo. Se trata de la letra **d** acompañada de dos rayitas. La primera **d** tiene las dos rayitas encima, la segunda las tiene debajo y la tercera **d** tiene una rayita encima y otra debajo. Observe que en estos casos la letra **d** va acompañada de dos rayitas.' At the bottom, there is a final paragraph: 'Su tarea consistirá en buscar las letras **d** iguales a esas tres (con dos rayitas) y marcarlas con una línea (/). Fíjense bien, porque hay letras **d** con más de dos o menos de dos rayitas y letras **D** que NO deberá marcar en ningún caso, independientemente del número de rayitas que'.

ADAPTACIONS I RECURSOS

Lectura- audiollibres

- Web i app
- Pagues per cada descàrrega

- Audiollibres y podcast
- Amazon

ADAPTACIONES I RECURSOS

Lectura – ClaroRead/integratek

Català Iniciar sessió / Registrar-se Contacte

integratek EL UNIVERSO DE LAS PALABRAS EINES ▾ FORMACIÓ ▾ BLOG BOTIGA **CAMPUS VIRTUAL** CISTELLA / 0,00€

CLAROREAD

Lector de textos diseñado para ayudar a las personas con dificultades en la lectura o la escritura.

 [Ver el vídeo](#)

Lee cualquier documento que tengas en tu ordenador

- Previene los efectos negativos de las dificultades de lectura y escritura.
- Acceso a la información de forma multisensorial a través del canal visual y auditivo.
- Interviene eficazmente para ayudar a los niños y niñas con dificultades de lectura y escritura.

    [Get Button](#)

ADAPTACIONS I RECURSOS

Actuació a l' aula

El nostre cas presenta dificultats en:

Velocitat i mecànica lectora ✓

Comprensió lectora

Ortografia

Expressió escrita

ADAPTACIONS I RECURSOS

Comprensió lectora

Intervenció en l'infant

Treballar l'entonació lectora

En lectures: de cada paràgraf escriure un titular

En problemes de mates: autoinstrucció

Adequacions

Adequar format:

Ressaltar en negreta

Paraules més comunes

Glossari

Reduir text

Indicar en la pregunta de la CL el paràgraf on trobar la resposta

En problemes, valorar fraccionar els problemes

En examen: llegir-li les preguntes

ADAPTACIONES I RECURSOS

Comprensión lectora

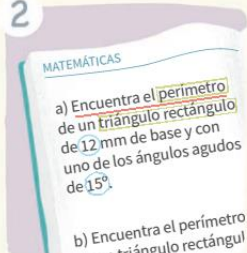
PASOS PARA RESOLVER UN PROBLEMA

1

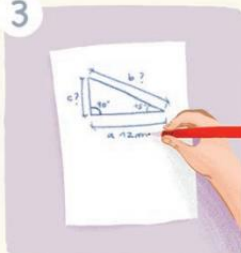
Leo dos veces el problema (en voz alta, en silencio...).

2

Rodeo las cifras, subrayo la **pregunta** y hago un recuadro a las **palabras clave**.

3

Anoto los **datos** o hago un **dibujo** o un **esquema** (visualizo el problema).

4

Hago la **operación**.

5

Respondo la pregunta y **compruebo el resultado**: ¿es lógico, posible...?

ADAPTACIONS I RECURSOS

Actuació a l' aula

El nostre cas presenta dificultats en:

Velocitat i mecànica lectora ✓

Comprensió lectora ✓

Ortografia

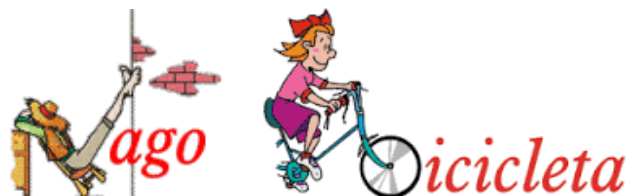
Expressió escrita

ADAPTACIONS I RECURSOS

Ortografia

Intervenció en l'infant

Ortografia ideogràfica /associacions

Llibreta viatgera

Adaptacions

Pactar normes bàsiques que SI es penalitzaran.

Dictats:

Reduir o corregir només les paraules amb la norma ortogràfica clau

No acumular normes

Per als majors o dislèxies greus eines tecnològiques: correctors ortogràfics i gramaticals

www.softcatala.com

www.Grammarly.com

www.correctorortograficoygramatical.com

www.languagetool.com

ADAPTACIONS I RECURSOS

Dislèxia + TEA

5è de primària

la sibilitzasio rumana

Cumenasa Cuan al popla ruma sapudera da roma i instala una munarcia ca sapuera da la paninsula italiana daspres simposa una rapublica pro no gaira abulusiunada ancaa ab asclaus pro acesa rapublica asba acsatendra a sisilia i al la paniasula iberica i al nor dafrica menys lantic ajipta final men al janaral juli sesar darota al acjersit ruma am las sebas tropas isautu pruclama anparadao

ADAPTACIONS I RECURSOS

Corrector ortogràfic

Als canvis dal mapa polític europeu des de 1950 2020

Par començar la destrucció da la unió soviètica en 12 països diferents. Després l'antiga Iugoslàvia as va dividir en Eslovènia, Croàcia, Montenegro ,Bòsnia Hercegovina, sèrbia, macedònia dal nord i Kosovo. També as dona el cas da sacosloboacia que as va dividir en Txèquia y Eslovàquia. Par últim també les 2 alemanyes es ban fusiona en la alemanya actual.

ADAPTACIONS I RECURSOS

Normes d' ortografia

<p>Majúscula: en els noms propis i inici de frase.</p> <p>Punt: al final de frase.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. rr (entre vocals) 2. bl i br (mai "vr" ni "vl") 3. mb i nv (mai "mv" ni "nb") 4. ca que qui co cu / sa ce ci so su 5. ga gue gui go gu / ja ge gi jo ju 6. pretèrit imperfet: -ava 7. pretèrit perfet: ha anat 8. masculí -e; femení -a 9. plurals acabats en -es (mai "-as") 10. l' (davant de vocal o hac) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. haver 2. ahir / avui / demà 3. vaig / maig / faig <p>-i</p> <p>-ny</p> <p>-x / tx</p> <p>Accentuació (saber-se'n les normes)</p>
--	---	--

ADAPTACIONS I RECURSOS

Actuació a l'aula

El nostre cas presenta dificultats en:

Velocitat i mecànica lectora ✓

Comprensió lectora ✓

Ortografia ✓

Expressió escrita

ADAPTACIONS I RECURSOS

DEFINICIONES: ¿qué es.....?

¿Grupo / familia?

Es un medio de transporte.

¿Cómo es?

Tiene dos ruedas, un manillar, pedales,...

¿Para qué sirve / dónde vive / nace?

Sirve para ir de un lugar a otro y hacer deporte.

Prohibido decir "cosa"

Passos per a fer una redacció (II)

PÀGINA DE MOSTRA

<p>1</p> <p>Pluja d'idees: cinc ? ? ? ? ?</p>	<p>2</p> <p>Plantejament</p> <p>Què? Què? Què?</p> <p>Nus</p> <p>Què passa?</p> <p>Desenllaç</p> <p>Com acaba?</p> <p>Ho divideixo en tres parts.</p>	<p>3</p> <p>L'estiu passat va ser el millor de la meua vida.</p> <p>Estava de vacances amb la meua germana a la granja dels meus avis.</p> <p>Escriu frases curtes. Vigila els signes de puntuació.</p>	<p>4</p> <p>Normes d'ortografia</p> <p>Repassa l'ortografia.</p>	<p>5</p> <p>M'ho torno a llegir tot.</p>
---	---	---	--	--

www.cobookseditorial.com

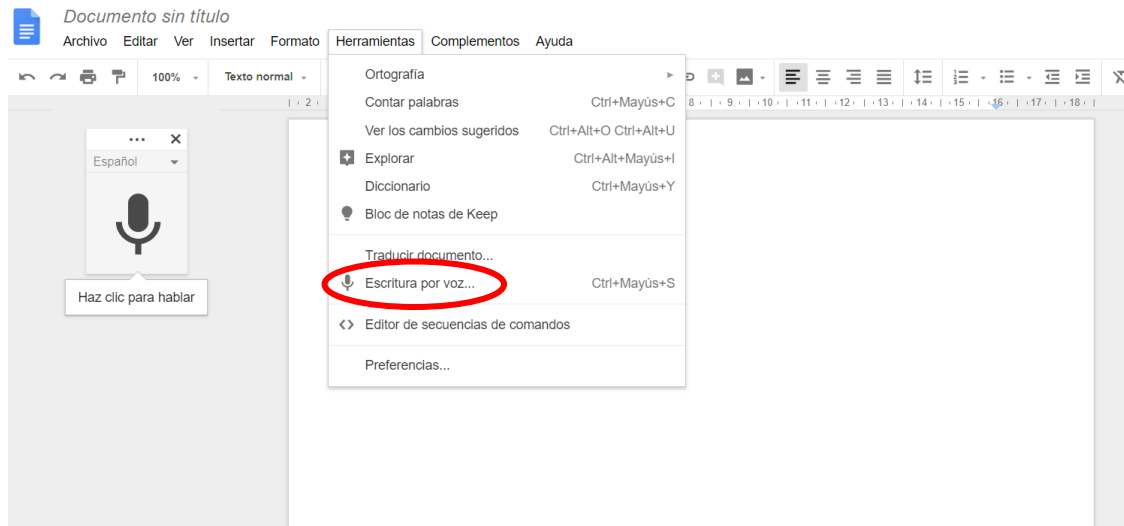
Adaptacions:

- Donar més valor al contingut que a la forma
- No tenir en compte normes d'ortografia
- Llengua estrangera: format oral
- Donar apunts o permetre fotocòpies
- En examen: donar segona oportunitat oral
- En dislèxies greus i secundària eines tecnològiques: Transcriptors de veu

ADAPTACIONES I RECURSOS

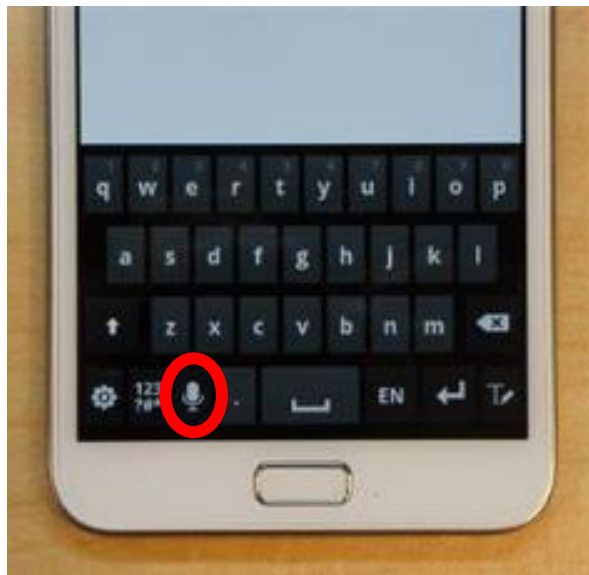
Escritura-Transcriptor de veu

Google Documents

ADAPTACIONS I RECURSOS

Mòbil

ADAPTACIONS I RECURSOS

Actuació a l'aula

El nostre cas presenta dificultats en:

Velocitat i mecànica lectora ✓

Comprensió lectora ✓

Ortografia ✓

Expressió escrita ✓

Què és el que té el meu fill?

Simptomatologia

Què és això de la dislèxia?

Concepte

Com es detecta?

Què ha de fer l'escola?

Adaptacions i recursos

Què he de fer a casa?

Què fer i què no fer

Què passa amb les emocions?

Què he de fer a casa?

Què he de fer a casa?

Tips

El que SI he de fer

- Crear un espai agradable de lectura que el teu fill pot o no aprofitar
- Normalitzar la dislèxia. Parlar-ne
- Acostar la lectoescriptura al dia a dia

El que NO he de fer

- Descuidar el teu rol de pare/mare.
No ets profe!
- Sobrexigir/sobreprotegir

- Evitar nomenar la paraula dislèxia

Questionari

La dislèxia és un trastorn de lectoescriptura on també hi ha problemes de visoespacialitat, desorientació esquerra dreta i lateralitat creuada.

Vertader o fals

Nomena 3 símptomes de la dislèxia

La dislèxia es cura

Vertader o fals

En la dislèxia costen les seqüències verbals automàtiques

L' habilitat fonamental per desenvolupar la lectoescriptura és...

L' articulació dels fonemes

La consciència fonològica

La denominació de lletres

Dos aspectes molt importants a treballar en nens/nenes de primer cicle amb dislèxia...

Consciència fonològica i correspondència grafema-fonema

Orientació espacial i visual

Ortografia

Què és el que té el meu fill?

Simptomatologia

Què és això de la dislèxia?

Concepte

Com es detecta?

Què ha de fer l'escola?

Adaptacions i recursos

Què he de fer a casa?

Què fer i què no fer

Què passa amb les emocions?

I què passa amb les emocions?

I QUÈ PASSA AMB LES EMOCIONS?

Esfera emocional

- Es generen etiquetes, sistema de creences...
- Alt percentatge de Dislèxia i afectació emocional.
- Major afectació com més tard és la detecció

Afectació de l' autoconcepte
Aparició de l' ansietat

Dinàmiques grupals

I QUÈ PASSA AMB LES EMOCIONS?

Per treballar l'autoconcepte

I QUÈ PASSA AMB LES EMOCIONS?

Amb quin animal t'identifiques?

- Enmig de la classe els animals.
- Que cadascú n'esculli un (sense agafar-lo del terra)
- Cadascú explicarà per què ha escollit l'animal.
- P.e.: el meu animal és la pantera. És sigil·losa i passa desapercebuda però sempre està en alerta. Preocupada per si és atacada.
- Variacions: escull l'animal que representi la dislèxia i el que et representa a tu. Com els col·locaries? Com es relacionen? Què ha de passar perquè es relacionin diferent?

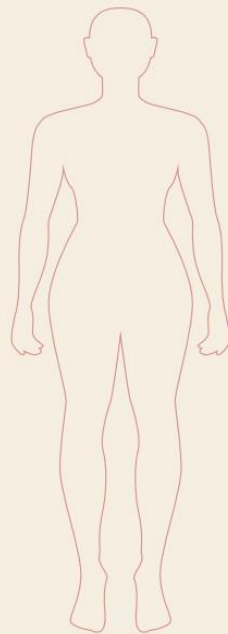

I QUÈ PASSA AMB LES EMOCIONS?

Pluja de post-it

- En cercle i enmig un dels alumnes.
- Posar una cançó escollida per l'alumne d'enmig.
- Durant la cançó la resta de la classe ha de posar adjectius o paraules que defineixin la persona en un post-it i enganxar-los al cos de l'alumne.
- L' alumne llegirà en veu alta els pos-it.

EJERCICIO DE "MIS ETIQUETAS"

I QUÈ PASSA AMB LES EMOCIONS?

De què omplés la teva motxilla?

- Ensenyar a posar atenció en el que SÍ que sé i no en el que NO sé.
- Ús de metàfores: de què omplés la teva motxilla, ¿de bombolles o de pedres?

Revisar la teva motxilla de què l'has omplert darrerament.
Preguntar-te de què la vols omplir a partir d'ara

“Mai ho aconseguiré”
“Sóc un desastre”
“Quin inútil”

“Estic content@
amb la meva
inversió del temps”
“He preparat bé
l'examen”

I QUÈ PASSA AMB LES EMOCIONS? De què omples la teva motxilla?

▪ Pedres:

- “no seré capaç”
- “sóc un desastre en castellà”
- “no serveixo per llegir”
- “no sóc bo ni seré bo en ortografia”

▪ Bombolles.

I QUÈ PASSA AMB LES EMOCIONS?

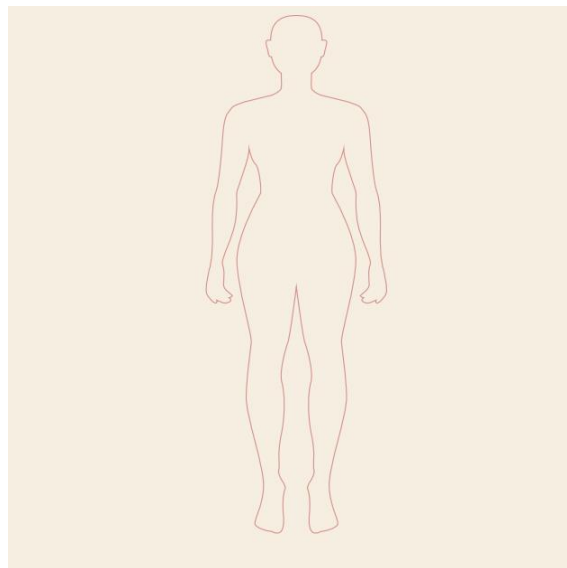
Inquietuds

- Escoltar: Indagar en etiquetes i autoconcepte
- Recollir les seves inquietuds i preocupacions que s' han generat arran de la
 - relació amb la lectoescriptura
- Treballar l' esfera emocional si cal (valorar derivació)
 - Maneig de l' ansietat.
 - Autoconcepte.

Per treballar la gestió emocional

2.- Localitza l'emoció

On se'm posa al cos.

Per treballar la gestió emocional

3.- Externalitza l'emoció (cosificar)

Dibuixa, manualitats, plastilina...

“Rodó perquè de vegades flueix, però amb punxes perquè no me’n puc refiar”
Nom: “bola punxadora”

I QUÈ PASSA AMB LES EMOCIONS?

Recursos

I QUÈ PASSA AMB LES EMOCIONS?

Recursos

Respiració

Molts tipus de respiració: tria amb la que tu i ell@s estiguen còmod@s.

I QUÈ PASSA AMB LES EMOCIONS?

Recursos

Relaxació de Jacobson

https://www.youtube.com/watch?v=YKfpWMT_FWI

- Estira les cames com si fossis un **gat**
- Encongeix la panxa com si et passés un **elefant**
- Apreta els braços com si espremeres **llimones**
- Arruga el nas com si et molestés una **mosca**

I QUÈ PASSA AMB LES EMOCIONS?

Recursos

Dinàmiques grupals

Per treballar autoconcepte

- Identificar el meu animal

- Pluja de post-it + llegir en veu alta

- Cos humà → quines etiquetes van amb mi? (positives i negatives)

Per identificar emocions

- Identifica emocions

- Localitza l'emoció

- Externalitza l'emoció

Per oferir recursos

- Respiració

- Jackobson per a petits

I QUÈ PASSA AMB LES EMOCIONS?

Conclusions

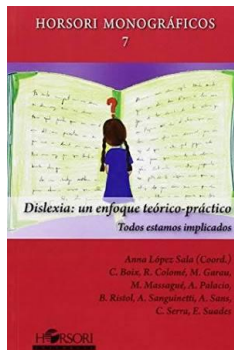
I QUÈ PASSA AMB LES EMOCIONS?

Conclusions

- ✓ Trastorn del neurodesenvolupament
- ✓ Detecció i intervenció primerenca
- ✓ Tenir clara simptomatologia principal(velocitat lectora, mecànica i ortografia) i simptomatologia associada (SVA, etiquetatge, fets numèrics)
- ✓ Constant reciclatge per poder donar informació basada en evidència
- ✓ Fer intervenció a l'aula en funció de les dificultats
- ✓ Crear les adaptacions en funció de les dificultats

I QUÈ PASSA AMB LES EMOCIONS?

Recursos

Integratek.com

www.fundacionricardofisas.org

Tota la informació continguda en aquest material és estrictament confidencial.

© 2021 Fundación Ricardo Fisas Natura Bissé y Ricardo Fisas Natura Bissé Foundation. Tots els drets reservats. Prohibida la seva reproducció total i/o parcial, ni la seva incorporació a un sistema informàtic, ni la seva transmissió en qualsevol forma o per qualsevol mitjà, ja sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per gravació o altres mitjans, sense la prèvia autorització escrita de Fundación Ricardo Fisas Natura Bissé o Ricardo Fisas Natura Bissé Foundation. Tots els logotips, marques registrades i noms comercials pertanyen als seus respectius propietaris.